Kos

HIRZ

SUVREMENI HRVATSKI PISCI

KNJIGA DVADESETA

IZDANJE HRVATSKOG IZDAVALAČKOG BIBLIOGRAFSKOG ZAVODA

VINKO KOS

LADA

ZAGREB 1944

CRTEŽ PJESNIKA
JEROLIM MIŠE

Tiskara „Grafika“ - Zagreb, Gundulićeva ulica 24

PROTULETJE

ŠTIMAJTE SE, ŠTIMAJTE

Štimajte se, štimajte
svojimi zemljami,
Zagorci vu Zagorju
z njegvimi gorami.

Imamo mi, imamo
malo Međimurje,
ošter plug mu z voleki
črne brazde orje.

Široke su, široke
rodne mu ravnice,
grozdjiča su slatkoga
pune mu gorice.

Lepe su međimurske
puce i snešice,
čardeš si zaplešeju,
črleno jim lice.

Štimajte se, štimajte
Zagorci Zagorjem,
mi se bomo štimali
z malim Međimurjem.

SPOMINEK

Drava, Mura, vode naše,
međimurske vode,
rečite nam, rečite nam,
kaj vre z toga bode?

Čim spusti se nočka temna
i na svet tišina,
sosedova čerka Mara
z Miškom se spomina.

Nikaj novo, nikaj novo,
što se tomu čudi,
svati bodo v našem seli,
boži, smešni ludi.

LADA

Bela Lada cvetje nosi,
ide k nam z otoka,
protuletje tu je drago,
hertar z bičom poka.

Protuletje, protuletje,
drage tople vure,
svoje popke su odprle
vrbe polek Mure!

KOTORIBSKE ROŽE

Kotoribsko polje,
poljiče široko,
cvetjiča si puno
kamgod segne joko.

Kotoribske puce
po tvem polju šeču,
cvetjiče si beru
v kučicu ga meču.

Mara bode Imbri,
Kata Ivi dala,
pak se bo mu jošče
slatko nasmijala.

POPEVKICE

Popevkice male,
male kak ti,
vu njima tuge
ni žalosti ni.

Štel bom jih tebi,
štel ti jih pak,
nasloni na rame
meni se tak.

Sami smo, sami,
tihi je kraj,
predi nek počnem
kušlec mi daj.

ROŽICA JE NA OBLOKU

Rožica je na obloku,
sozica je v tvojem joku,
mujcek ti moj mali.

Rožicu bom fkral z obloka
sozicu ti zbrisal z joka,
mujcek ti moj mali.

Pak se bom ti podsmehuval,
kroglo lice ti kušuval,
mujcek ti moj mali.

Ti se na me ne boš srdil,
s kušlecom boš to potvrdil,
mujcek ti moj mali.

STANI SE GORI, MARICA

Stani se gori, Marica,
zišla je zvezda danica.

Treba bo iti v poljiče,
doklem je mehko grudjiče.

Dečki črez selo fučkaju,
za tebe, čerka, pitaju.

Stani se, stani, Marica,
zašla bo zvezda danica.

Zišlo bo, zišlo sunčece,
znalo bi plakat srčece.

MILA MOJA

Mila moja, mila moja,
kaj ne čuješ ti,
kaj nam z kitja, kaj nam z kitja
ftičica veli.

Spevaj si, o spevaj, mila,
naj mi tožna bit,
ja se bom povrnul k tebi,
če moram odit.

FTIHNULI SU

Ftihnuli su, ftihnuli
puti i stezice,
tiho su se vužgale
na nebu zvezdice.

Zadnja kola ružiju,
ideju z hatara,
puca se pri zdenčecu
z dečkom dogovara.

Kola jače ružite,
da se sem ne čuje,
kak se dveh pri zdenčecu
od srca kušuje.

LJUBAV

Ljubav je nekaj vu srcu,
nekaj kak zlata nit,
nekaj kaj saki opazi,
nekaj kaj ne da se skrit.

Vu tu se nit nam zaplete
pamet i čitavi svet,
Vse nam tak lepo postane,
duša se zdigne vu let.

Ljubav je nekaj vu srcu,
nekaj kaj ne da se reč,
nekaj, gda imamo puno,
mi si želimo još več.

KITJIČU NA DREVJU

Kitjiču na drevju
v šumi vuz potoke,
pripovedam kak su
joči ti globoke.

Gda se zlato sunce
tam za bregom vgasi,
pripovedam kak su
zlati tvoji lasi.

Ajngel da mi v trudnu
dušu mir zaklepa,
pripovedam kak je
tvoja duša lepa.

Pak če gdagda vse se
zvezde pogasiju,
tvoje drage joči
v mraku mi goriju.

ČE POGLEDAM VU TO POLJE

Če pogledam vu to polje
široko, zeleno,
vidim vu njem drobno cvetje
pisano, črleno.
Kak je lepa detelica
med cvetjem dišečim,
tak si lepa ti med vsimi
z ličecem žarečim.

MESEČINA

Zibleju se listi
na vetriču lehkom,
mesečina hodi
ti po krilu mehkom.

Draga tvoje ruke,
draga črne lasi,
moje srce šepče:
moja, moja vsa si.

JOČI

Srčece malo,
gombek ti moj,
pogled tak dragi,
tak mili je tvoj.

Zvezdice svetle,
jokice te,
tak čiste, tak črne,
bliščeče tak vse.

Vu njima skrito
nebo je vse:
Srečen, presrečen,
gdo ljubit jih sme.

SLAVUJČEK

Ftiček drobni, ftiček jen
z grma je odletel,
svojom milom vižicom
potok je preletel.

On ve v tihom grmjiču
proba svoje viže,
štere tvemu srčecu
lepše su i bliže.

STEZICA

Stezica bela
prek gore pela
do onog sela,
gde ti mi živiš.
Je li soze brišeš,
je li pismo pišeš,
ili morti rože
za mene sadiš?

KLINČECI

Klinčeci dišeči,
klinčeci beli
dva mi v obloku
su se rascveli.

Vekši bo za te,
menjši bo za me,
da se ti ne bi
srdila na me.

MAMA MENE ŠPOTA

Mama mene špota,
zakaj sem prek plota
dragog k sebi zvala,
pak mu kušlec dala.

Teško je trpeti,
ljubav v srcu meti,
z dragim se ne ziti,
dalko od njeg biti.

MALA IGRA

Cvet črleni nije plav.
— Dobro, dobro, imaš prav.

Polič, vedra nije škaf.
— Nikaj zato, imaš prav.

Ja te nečem, imam prav?
— Reci drugač, nemaš prav!

MATUL

Kaj ne vidiš, mila moja,
da bi lehko ruka tvoja
vlovila matula?
On leti okoli tebe,
nudi drugim samog sebe,
je li si me čula?

PROTULETJE

Vre sunčece drago toplo nam greje
i snegi se zadnji taliju.
Podlesek vu grmu veselo se smeje,
fijolice prve dišiju.

Protuletje drago k nam se pak vrača,
spod krune dišečega cveta.
Ah vse se povrača, vse se povrača
samo ne minula leta.

DRENEK

Zakaj si tak rano, drenek
z cvetjem vun pogledal?
Sigurno bi nekaj lepog
ti rad nam povedal.

Poveč nam, o žuti drenek,
kaj nam reči imaš,
zakaj nam tak namigavleš
i veselo klimaš?

Sigurno bi štel nam reči,
kak ve srečen svet je,
kaj dohaja, vre dohaja
drago protuletje.

DEŠČ ŠKROPI

Dešč škropi, dešč škropi,
s temnih i gostih oblakov.
Vse tak tožno, tak tožno zgledi,
videt ni sunčanih trakov.

Pokaži, pokaži se, sunčece nam,
da lepo boš opet nam grelo,
vsaka bo žalost zginula mam
i vse bode taki veselo.

POTOK

Voda teče po potoku,
radost tebi je vu joku.

Drevje v vetru se znihava,
mesec k nam se nalukava.

Štel bi čuti naše reči,
stari huncvut tud hodeči.

Tiho, tiho mesec bodi,
da boš došel pak med ljudi.

Nikaj ne smeš nikom reči,
kaj si seznal tud hodeči.

Em znaš, mesec, da mi mladi
imamo te najbolj radi.

Kaj si seznal moraš skriti,
moraš tiho, tiho biti.

PROTULETNA

Vrbe su precvele, trobentica brni,
videl sam vre belog matula kak leti.

Bombrek se napinja, štel bi postat cvet,
oj zbogom, srček slatki, odhajam ti vu svet!

Drugo protuletje, gda došlo bo nam pak,
ja ti bom bogati, ne bom siromak.

Onda ti bom rekel: ljubljeni picek moj,
ženica si moja, a ja sem mužek tvoj.

MURA VODA TEČE

Mura voda teče
vu te stranjske kraje,
reči, zakaj plačeš,
tvemu srcu kaj je.

Morti kaj su glogi
naglo tak ocveli?
ili se kaj drugo
pripetilo v seli?

Najte me zmišlavat
na dišeče gloge,
kajti srce moje
vmrlo bo od toge.

Teče Mura voda,
v stranjske kraje teče,
za golobom mojim
mene žalost peče.

'dišel je, odišel
gda su glogi cveli,
ja sam pak ostala
sama v svojem seli.

LETO

TOŽNA JE, TOŽNA DOBRAVA

Tožna je, tožna dobrava,
lepa je, lepa ma draga,
Lado, Lado oj.

Cvetje daj dobravi žalosnoj,
radosti mojoj ljubljenoj,
Lado, Lado oj.

Cvetje bo v venčeke spletala,
v Muru jih vodu metala,
Lado, Lado oj.

Mura bo voda šumela,
moja bo duša vesela,
Lado, Lado oj.

VETER

Vuni pod mojim oblokom
veter se plače, šumi;
zakaj si tožen, moj veter,
žalost poveč mi ti.

Tvoju sem zemlju preletel,
vu njoj te videti ni,
bregi spitavleju za te,
tožno klopotec brni.

Veter, moj veter šumeči,
ti se obrni nazaj,
vsakomu cvetu i bregu
srca del mojega daj!

TRI GOLOBI

Tri golobi odleteli
z lepog Međimurja
odleteli, odleteli
prek širokog morja.

Iskali su lepše kraje,
sebi gnezda vekša,
nisu našli lepše kraje
niti gnezda mekša.

Iskali su svemu srcu
drage golobice,
nisu nigde lepše našli
srcu pajdašice.

Tri golobi doleteli
prek širokog morja,
nigdar več ne odleteli
z lepog Međimurja.

VRBE

Vrbe kraj Drave stojiju,
kitje se k vodi zlukava,
vure tak naglo bežiju,
srce tak teško ščekava.

Morti si kanticu svoju
v zdencu globokom ftopila,
morti si srčece mlado
negdi na putu zgubila.

Vrbe kraj Drave stojiju,
kitje se k vodi zlukava,
vure tak naglo bežiju,
srce vre za te spitava.

MOJ AJNGELEK

Trdi je život,
ali je lep,
ljubav ga kiti,
ljubav ga sladi,
moj ajngelek.

Dugi su dnevi,
črna je noč,
ljubav je slatka,
ljubav je svetla,
moj ajngelek.

KUPITE MI, MAMA

Kupite mi, mama, robca tibetnoga,
i čižmice žute z visokim petami,
furtufa od svile z širokim šlingami,
robaču črlenu z voskimi faldami.

Kaj boš, čerka, kaj boš od tibeta z robcom,
z čižmicami žutim z visokim petami,
z furtufom od svile z širokim šlingami
z robačom črlenom z voskimi faldami.

Da bom k meši išla, kaj me dragi vidi,
med drugimi na me svoje oči hiti
pak vu srcu reče: moja mila draga,
grlica je lepa, šteroj nema para.

ZAPUŠČENO SRCE

Moči, srce, moči,
kaj te nišči neče,
makar si tak puno
ljubavi goreče.
Zvezde bodu čule
črnu žalost tvoju,
one bodu dale
tebi ljubav svoju.

'DIŠEL SINEK VU VOJNU

(Po starinskoj popevki)

'dišel sinek vu vojnu,
doma stavil Katicu,
doma stavil Katicu,
lepu vrtnu rožicu.

Došel sinek iz vojne,
neje našel Katicu,
neje našel Katicu
lepu vrtnu rožicu.

Sinek pital majkicu:
gde je moja Katica,
gde je moja Katica,
lepa vrtna rožica?

Gda si 'dišel vu vojnu,
te je tvoja Katica,
'dišla v polje rožic brat,
'dišla v polje rožic brat.

Išel sinek v poljiče
iskat svoju Katicu,
lepu vrtnu rožicu,
lepu vrtnu rožicu.

Pital sinek cvetjiče:
gde je moja Katica?

Cvetjiče se zibalo,
neje mu povedalo.

On prestopi hižni prag,
pak potegne sablicu,
svoju svetlu sablicu,
'dseče majki glavicu.

Pak zamahne drugi pot,
i prepiči sebe prek,
i prepiči sebe prek,
pak se vmori za navek.

HRUSTEKOV BALAŠ

Dober vam je človek bil
Hrustekov Balaš,
gde je piti trebalo
tam je bil pajdaš.

Rad ni imel bombosa,
bidru ni kolač,
glavno da namakal je
z vinom si mustač.

Huškal je, popeval, klel,
plesal tu i tam,
mlade snehe gledati
ne ga bilo sram.

Ali dneva jenoga
hrast se je podrl,
zvoni su zazvonili,
i Balaš je vmrl.

Bože moj, kak čuden je,
čuden život naš:
zdavna, zdavna živel je
Hrustekov Balaš...

POSLUHNI ME

Pucica draga,
pucica slatka,
radost v životu
vsaka je kratka.

Zato da žalost
v srce ti dojde,
z lica vedrina
naj ti ne projde.

Prešla bo žalost
bo se zgubila,
sreča bo došla
štera je bila.

MED ŽITOM

V žitu se visokom
črleniju maki,
daj me, daj počakaj,
došel ti bom taki.

Nabrat sam odišel
drobno cvetje za te,
z njim bom ja okinčil
tvoje lasi zlate.

V žitu se visokom
črleniju maki,
grličica moja,
došel ti bom taki.

MED NAMI

Zakaj su, draga, med nami
bregi i vnoge doline,
zakaj vu ljubavi tožno
srčece mlado mi gine?

»Bog bo te brege približil,
srce bo k srcu dopelal,
došel bo katan i nas bo
k zdavanju v cirkvu odpelal.«

BOG MOJ

Iščeju te naše misli,
Bog moj.
Lačne su te naše želje,
Bog moj.
Sunce se za gore spušča,
Bog moj.
Truden človek pokoj išče,
Bog moj.

JESEN

BEREKI

Črez jesensku gostu meglu
voda v jačkaj se blišči,
črna zemlja pod njom plače,
zgubljen jen fazan kriči:

O bereki, vi bereki,
iz vas raste dugi šaš,
kaj nam hasni ta molitva:
»Daj nam kruha, Otec naš?«

CESTE

Mati zemlja, Međimurje,
zemlja lepa tak i draga.
Kam pelaju tvoji puti,
kam bežiju tvoje ceste?

Mati zemlja, zemlja draga,
moja mati, Međimurje,
tvoji puti pelaju mi
prek črez srce i črez dušu.

MEĐIMURJE

Jablani kraj ceste. Selo.
Ljudi. Ravnice.
Koruze, slogi, meja do meje,
senokoše, brežanjki, gorice.

Drava, vrbe, Trnava, Mura, bereki,
šume, gmajne, ceste i kolniki.
Čakovec, Prelog, međimurski sir.
Teliči, pajceki, konji, krave i biki.

Šandari, opčina, štacuni.
Cirkva, plebanuš, farof i škola.
Mužika v krčmi. Tanec.
Popevka, huškanje i dobra volja.

JESENSKA

Srce pita, tožno srce,
pita za te v stranjskom svetu:
je li su orehi zreli,
je li šošja vre koruza?

Kaj delaju snehe v seli,
kak starjapa kaj živiju,
je li se nam nej podrla
stara hruška za pečnicom?

Morti su se vre v goricaj
javili jesenski grili,
morti se vre vu te dneve
čuje z bregov i klopotec?

Jesen draga, žuta jesen,
v dragom kraju, v Međimurju.
Je li bom ja jesen našel,
dragu jesen v dragom kraju?

GORIČNA

Pod brajdom se javil ščuriček,
zategnjeno vleče svoj: zri.
Črez srce je radost mi prešla,
kaj grozdjiče slatko zori.
Požurite dnevi se bratve,
oditi bom moral otod,
ostaviti brege gorične
i vinski, dragi taj kot.

ZVEZDICE NA NEBU

Zvezdice na nebu, čujte mi popevku,
kaj mi srce mlado žalostjom razdira.
Ostal sam kak šterče samo na tom svetu
štero nemre najti sebi nigde mira.
Mati moja draga, Međimurje malo,
dalko si predalko, a k srcu priraslo.
Vse je moje steze, moje drage steze,
i celo mi srce trnjiče preraslo. —

KAK JE LEPO GLEDAT

Kak je lepo gledat
vu te brege tvoje,
vu to polje ravno,
Međimurje moje.

Kak piščanci k kvočki
k tebi se tiščimo,
k tebi smo prirasli,
za te se držimo.

Malo Međimurje,
kak bi mogel biti
pa bi tebe jenpot
prestal ja ljubiti?

Nigdar ne bo toga,
nigdar za nigdara,
kajti v celom svetu
tebi nema para.

VRBE

Vrbe, vrbe, sive vrbe,
kaj se tožno tak držite?
Zakaj vu tu plavu vodu
žalosno navek gledite.

Morti zato, kaj ja ne znam
z drugim dosta dober biti,
pak se, vrbe, mesto mene
morate vi žalostiti.

FIJOLICA

Fijolica plava, dišeča,
kak lepo i slatko dišiš,
najlepša od vsega si cvetja,
a ti se tak z tiha držiš.

Povedat mi kak da bi štela,
da moral bi sličen ti bit,
vse dati od sebe kaj imam
i živet pozablen i skrit.

GIZDAVA MARA

Bila si Mara gizdava,
nesi me gledati štela,
niti si čuti ne dala,
da bi za moža me zela.

Ve pak si sama ostala
vsaki se norca ti dela,
Mara, oj Mara gizdava
nesi za moža me štela.

Druge si gledala rajše,
cvetje kaj vse su ti fkrali,
lepe povedali reči,
al srce nesu ti dali.

Mara, oj Mara gizdava,
nesi me gledati štela,
ve je, o ve je prekesno,
da bi za moža me zela.

KOLJANI

Japica se po hiži šečeju,
mošnjicu za repek vlečeju....

Da bi se oni zmislili
i škudu nam zlatu stisnuli.

Došli smo zdalka, zdalkoga,
došli iz sveta stranjskoga.

Z svetom popevkom putujemo,
vsaku mi hižu poštujemo.

Rado mi vsikam zajdemo,
dobra gde srca najdemo.

Čujte nas, hižni japica,
naša popevka je gotova.

Mošnjicu svoju spuknite,
škudu vun zlatu zvlečite.

Darek vi mali darujte nam,
zdravlje i sreču želimo vam.

V SUBOTU NA VEČER

V polju po koruzi tikve za pogače mama su nabrali,
japa su je s travom dimo na ornicaj v mraku dopelali.
Kola su pod kapom, motike v komori, zutra se ne dela,
vse je vuni v redu, fala budi Bogu, zutra je nedela. —

STARJAPA I JESEN

Starjapa pred hižom sediju,
sediju i pipu kadiju.

Vse listje je z dreva opalo,
življenje je bratvu pobralo.

Starjapa si pipu kadiju,
kadiju i v zemljuglediju.

POD JESEN

Pod vsakim voglom drobni gril jesenski
na svoje štrunje vleče tožnu vižu.

O zapri, dete, zapri hižna vrata,
da veter žuto listje ne donese v hižu.

Oblaki beli kak husari fletni
tak žurno nekam jašeju nad nami.

O zapri, dete, zapri hižna vrata,
beži i jesen. Taki bomo sami.

ZA DEVETOM GOROM...

Zibu, haju, dete malo,
kaj boš slatko mi zaspalo.

V lepe senje ti se skrij,
zibu, haju, spij mi spij.

Za devetom gorom huta,
a pred hutom junak mlad...

Zibu, haju, dete malo,
on bi tebe videl rad.

Zibu, haju, dete malo
kaj boš slatko mi zaspalo.

V lepe senje ti se skrij,
zibu, haju, spij mi, spij...

CMREKI V SNEGU SPIJU

Cmreki v snegu spiju,
ftičic čuti ni,
k nam pod strehu dojdi,
mali Jezuš ti.

V zlatu i srebrini
bor se ves blišči,
k nam pod strehu dojdi,
mali Jezuš ti.

Srce je betežno,
vu njem sreče ni,
zvračiti ga moreš,
mali Jezuš ti.

Sveta noč je tiha,
mali Jezuš ti,
v našu hižu dojdi,
čakamo te mi.

DUGI SU VAŠI MUSTAČI

Dugi su vaši mustači
i lasi seri vam vsi,
ali ste svojemu sinu
radost jedina još vi.

Mama su v zemljici črnoj
i tam ve čakaju nas
nikoga, nikoga, japa,
drugoga nemam kak vas.

Večpot se zmislim na dneve,
da mali dečarec sem bil,
čudaj sem toga napravil,
pred šibom za vogel se skril.

Onda sem mislil da hudi
i zločesti otec ste vi
Vezda, a vezda, moj japa,
vse drugač to meni zgledi.

Radi ste meli nas zmirom
i neste želeli nam zlo.
Japa, oprostite sinu,
prekesno kaj spoznal je to.

Sami smo vezda ostali
kak rosnate kaple dve,
sunce i nas bo povleklo
gde ocov ni sinov več ne.

JAPI

Senokoše v Sombathelu,
vulice v Kaniži,
topla noč med zlatim žitom,
čardeš v noroj viži.

Znam, da vse to vaša duša
zabiti ne more,
to vam zmirom srce zove
za Lendavske gore.

Isti tam su oni puti
kaj so negda bili,
iste sence, ista polja
kod ste vi hodili.

Mrzle ve su one sence
mrtva ona polja,
tam vas vezda ne bi našla
stara dobra volja.

Tam ve sreču ne bi našli
kaj je biti znala,
kajti z one je ravnice
mladost vam nestala.

Mariška se oženila,
zabila vas zdavna,
kak i cela ona zemlja
široka i ravna . . .

MATI SEDEM ŽALOSTI

DOBER večer, dragi japa,
došel sem iz stranjskog sveta.
Rečite mi, kaj se zbilo
za ta duga, duga leta.

Sinek dragi, dete milo,
srce mi se tožno para,
matere več ne boš videl
nigdar, nigdar za nigdara.

NA BREGU je cirkva,
okoli par hiž,
za hižami cintor,
na cintoru križ.

Pod križom je mati
kaj trdo tak spi,
vu srdcu je rana,
kaj strašno boli.

ZBUDITE se, mamika,
z vun tog hladnog grobeka,
pri njem bote videli
plakat svojeg sineka.

Zdignite se, zdignite,
z vun te črne zemljice,
štel bi vam povedati,
kaj mi peče srčece.

ŠTO ME zove z grobeka,
što mi plaši senje?
ne ga me vu grobeku,
'dišla sem med tenje.

Vse je meni mrtvo ve,
i ti kaj me zoveš.
Nigdar več me z zemljice
črne ne dozoveš.

LEPO, milo prosim vas,
mati moja mila,
da se na tu prošnju mi
ne bi oglušila.

Je li samo zato ja
ne bom moral vmreti,
kaj več svojeg sineka
ne mrete razmeti?

ZBOGOM, zbogom, dragi japa
idem ja po svetu,
bog zna, da li bom se vrnul
dimo opet k letu.

Tu je vse tak tožno, tožno
blizu njenog križa,
prazen grunt je, vrt i bregi,
prazna rodna hiža.

ROŽICA, naj bo ti telo
štera do Boga bo zrasla.
Zvezdica, naj bo ti duša
kaj nigdar ne bo mi vgasla . . .

VSAKU večer tvoje roke
zmočene gledim pred sobom
i postane meni teško,
teško v srcu mi za tobom.

Žmehka, črna zemlja skrivle
tvoje telo, mati moja,
ali tvoje srce z nami
blodi dale brez pokoja.

LADA

mistična kantata u četiri diela
iz prastarih vremena Međimurja

POČETNA MOLIVA LADI

Zemlja je tak trda, Lada si nam ti,
šume su tak črne, človek se boji.
Jezero je src i jezero je rok,
čuj, o čuj nas ti i dobri Svetlobog.
Protuletje daj nam, listje daj i sad,
zvezdice i rosu, sunčece i hlad.

PROTULETJE

SOLO:

Prazne so nam roke,
prazen nam je vrt,
tožni su potoki,
i šumeče vode.
Zimu ti pretiraj,
žalosti i smrt,
međimurska zemlja
naj vesela bode.
Bombrek se napinja,
cvetje si želi,
narodu pomori,
bodi dobra ti.

ZBOR:

Pomori nam, Lada, pomori,
v našem ti srdcu tronuš stoji,
I Svarog je velik, i Danica svetla
ali toj zemlji kraljica si ti.

Naj se rascvete pšenica vu polju
i grozdje i šafran i spuni se klas.
Prosiju deca međimurske zemlje
da dobra, bogata posluhneš ti nas!

LADA:

Dečica moja zemlje ljubljene
z oblakov i sunca ja vas gledim
Otpri se bombrek, rascveti se cvetje!
Daruvati zemlju vsim blagom želim.

LETO

MUŽKI ZBOR:

Žito je kak zlato,
polje je bogato,
Lado, Lado, oj!

Zrela je kupina,
trda je lupina,
Lado, Lado, oj!

Sunce je zapeklo,
v zemlju se zaseklo
Lado, Lado, oj!

ZBOR:

Dršče trava, dršče srdce, polje lepo je,
toče, strele, ti nas čuvaj, hudog vremena.
Vse kaj tu je, ti si dala, naj nam zeti to.

LADA:

Velike su tvoje brige vu te dneve, o težak,
Rodovitno i bogato poljiče je tvoje tak.
Kaj sem dala, ne bum zela tebi z roke več.
Jesen tu je, list na vetru šošja ti šumeč.

JESEN

SOLO:

Jesen, jesen, oj bogata,
rekla mi je moja Kata,
da bo došla v bratvu k nam.

V goricami bom zahušnul,
grličicu svoju kušnul
i za ženu zel ju mam.

Jesen, jesen, oj bogata,
mene rada ima Kata,
oj katani, čujte me.

Vince teče puno žara,
idu kola več s hatara,
svate mi pozovite.

ZBOR:

Tvoje su roke bogate i sipljeju dare
vu srdca, v komore, v globoke košare.
Hvala ti, Lada, oj jezero pot!
Hiže su pune i parme i kleti,

6

živeža dala nam si do k leti,
zvrhom su police, pun saki je kot.

LADA:

se sam dala, kaj sem mela, prazne su mi roke.
Listje se je posušilo, zaprite obloke.
V sreči vašoj, deca moja, trdo ve bom spala.
Kaj sem mela, vse sam dragom Međimurju dala.
Ali pak da zima projde, bom se ja zbudila
I dobrava se bo mrtva pak zazelenila.

ZIMA

SOLO:

Ledenbog je Muru vodu
v težke vkoval lance,
veter nam je ve zametal
pola vsa i klanjce.

Svantovid se skril i Zora,
tožen celi svet je.
Gde si, Lada, gde si sunce,
gde si protuletje?

ZBOR:

Zemlja je tak trda, Lada si nam ti,
šume su tak črne, človek se boji.
Jezero je src, i jezero je rok,
čuj o čuj nas ti i dobri Svetlobog.
Daj pokaži, Lada, sveti obraz svoj ,
tožno tebe zove verni narod tvoj.

MANJE POZNATE RIEČI

Štokavac ne će nailaziti na znatnije potežkoće kod čitanja ove knjige pjesama, pisanih u međimurskom narječju — osim kod izraza, koji su posuđeni iz mađarskog ili njemačkog jezika. Predpostavlja se ipak, da će takav čitalac i bez komentara znati, da je n. pr. ajngel — anđeo, ajngelek — anđelak, a pogotvo ne će težko razumjeti rieči, u kojima se nalazi kajkävsko »o« mjesto štokavskoga »u«: bloditi — bluditi, dobrava — dubrava, golob — golub, gost — gust, kot — kut, kod — kuda, koruza — kukuruz, roža — ruža, rožica — ružica, sosed — susjed, sozica — suzica, tožan — tužan, toča — tuča itd.

berek — rît
betežen — bolestan
bidra — neki kolač
bom, boš bo — ću, ćeš, će
bomo, bote — ćemo, ćete
bombrek — pupoljak
bombos — šećer
bratva — berba
brneti — brujati

cintor — groblje
cmrek — smreka

cvetičje — cvieće

čardeš — čardaš
če — ako
črez — kroz

dečarec — dječak
dešč — dažd, kiša
dimo — kući
dišeči — mirisan
dišeti — mirisati
'dišel — otišao

'dišla — otišla
dopelati — dovesti
dragati — milovati
drenek — drienak
drevje — drvlje
'dseći — odsjeći

em — pa, ta

falda — nabor
farof — župni dvor
fijolica — ljubica
fkrasti — ukrasti
fleten — brz, okretan
ftiček — ptica
ftičica — ptičica
ftihnuti — utihnuti
ftopiti — utopiti
furtuf — pregača

gda — kada
gdagda — kadkada
gmajne — pašnjak
gombek — pupoljak
gorica — vinograd
gorični — vinogradski
gril — cvrčak
grunt — zemljište

hatar — polje
hertar — govedar

hižni — kućni
hud — zao
huncvut — nevaljanac
huškanje — podcikivanje
huškati — podcikivati
huta — koliba

jačka — mala bara
japa — otac
japica — čiča, djed
jen — jedan
jezero — tisuća
joči — oči
joko — oko

kaditi — pušiti
kajti — jer
katan — čauš
kitje — granje
kitjičje — granje
koljani — čestitari o Božiću
krogli — okrugli
kučica — struk cvieća
kušlec — poljubac
kušuvati — cjelivati
klinčec — karanfil
klopotec — klepetaljka

lačen — gladan
Lada, božica plodnosti, ljubavi i proljeća

lasi — vlasi, kosa
lehki — lak

mam — odmah
matul — leptir
meja — međa
menjši — manji
meti — imati
močati — šutjeti
morti — možda
mošnjica — kesica
mujcek — mačkica
mustač — brk
mužek — muž

najbolj — najvećma
najte — nemojte
nalukavati se — izvirivati
nečem — neću
nej — nije
ni — nije
nišči — nitko
nočka — noćca
nor — lud
norc — luđak

oblok — prozor
odhajati — odlaziti
oditi — otići
okinčiti — okititi

pajcek — prase
pajdaš — drug
pajdašica — drugarica
parma — sjenik
pečnica — krušna peć
pelati — voditi
pipa — lula
pisan — šaren
piščanci — pilići
plebanuš — župnik
podlesek — sása
podrti se — srušiti se
polek — pokraj
poljiče — malo polje
pomori! — pomozi!
popek — pup, pupoljak
poveč! — reci!
povedati — reći
povrnuti se — vratiti se
pozabljen — zaboravljen
prav (meti) — imati pravo
preči — proći
predi — prije
prek — prieko, skroz
prepičiti se — probosti se
protuletje — proljeće
puca — djevojka
pucica — djevojčica

rad — rado
robača — košulja

robec — rubac
ružiti — štropotati

sem — ovamo
seri — sieri, sied
snešica — snašica
spevati — popievati
spitavati — zapitkivati
spominati se — razgovarati
spominek — razgovor
spuknuti — izvaditi
srčece — srdašce
srček — srdašce
srečen — sretan
starjapa — djed
stezica — stazica
strela — grom
sunčece — sunašce

ščekivati — izčekivati
ščuriček — zrikavac
šeptati — šaptati
škaf — kabao
šlinge — čipke
šošjati — šuštati
špotati — koriti, psovati
štacun — dućan
šterče — sirotče
šteri, štera — koji, koja
štèti — čitati
štéti — htjeti

štimati se — dičiti se
štrunja — žica

temni — tamni
tenje — sjene
tibetni — od fine tkanine
trnjiče — trnje
trobentica — jaglac
tronuš — priestolje

ve — sada
več — više
večpot — više puta
vedra — vjedro
vekši — veći
venček — vjenčić
vezda — sada
vgasiti — ugasiti
viža — napjev
vižica — pjesmica
vloviti — uloviti
vmoriti se — ubiti se
vmreti — umrieti
vnogi — mnogi
vogel — ugao, kut
voski — uzak
vre — već
vsa — sva
vse — sve
vun — van, napolje
vuni — vani, napolju

vuz — uz
vužgati — užeći, zapaliti

zaklepati — zatvarati
zdavanje — vjenčanje
zdavna — davno
zdenčec — mali zdenac
zdignuti — uzdići
zeti — uzeti
zginuti — nestati
zgledati — izgledati
zgubiti — izgubiti

zibati se — ljuljati se
ziti — izići
ziti se — sastati se
zlati — zlatan
zlukavati se — virkati
zmirom — neprestano
zmočen — izmučen
zvleči — izvući
zvračiti — izliečiti

žmehki — gorak, trpak, težak

VINKO KOS

Rodio se 10. srpnja 1914. godine u Gornjomeđimurskom selu Vučetincu, obćina Sveti Juraj na Bregu od seljaka posjednika Petra Kos i Ane rođene Bistrović kao najstarije diete od devetero djece. Nakon burne i siromašne mladosti smirio se konačno u Zagrebu, gdje je posjećivao sveučilišne nauke i posvetio se odgoju mladeži. Osnovao je u Zagrebu prvi Dječji grad.

Dosada je izdao sliedeća djela:

Vodopad, prvo izdanje 1939., drugo izdanje 1942.
Kipar, 1941.
Božićne zvjezdice, priča 1941.
Zlatna jabuka, 1942.
Dušenka, priča 1943.
Šišmiš, 1943.

Za priču Dušenka bio je 1943. godine nagrađen državnom nagradom, a neke su mu pjesme prevedene na njemački, talijanski, rumunjski i španjolski jezik.

SADRŽAJ

Protuletje

